

MUSEET FOR SAMTIDSKUNST ORD-BILLED-LYD
Bagtæppet 10
4000 Roskilde

Kystdirektoratet
J.nr. 24/05065-4
Ref. Jan Kofod Winther
16-06-2024

Dispensation til midlertidig installationer af kunstværker inden for strandbeskyttelseslinjen på matr.1fr, Bistrup Hgd., Roskilde Jorder, Bistrup Alle 36, 4000 Roskilde, Roskilde Kommune

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til midlertidig installationer af kunstværker inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.1fr, Bistrup Hgd., Roskilde Jorder, Bistrup Alle 36, 4000 Roskilde, Roskilde Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger. I kan se en klagevejledning i bilag 2.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

I forbindelse med Museet for Samtidskunst kommende udstilling, *I mørket beder vi solen huske os*, søger museet dispensation til opstilling af en række midlertidige kunstværker i perioden 24. august – 21. december 2024 i området i og omkring Sct. Hans Have (Bistrup Allé 36, 4000 Roskilde).

Der er tale om en gruppeudstilling med 9 kunstnere/kunstnergrupper, hvor områdets natur og særegne karakter er tænkt ind i udviklingen af udstillingens koncept, herunder også valg af værker. Det betyder bl.a. at der fra museets side har været fokus på mulighederne for evt. genetablering og at værkerne er valgt og placeret i respekt og samhørighed med deres omgivelser og øvrige brug.

Udstillingen kan anskues som en rute, og værkerne er både placeret ude og indendørs. Alle værkerne installeres med tilhørende værkskilt. Udstillingen realiseres i samarbejde med Sct. Hans Have og Roskilde Kommune, hvor sidstnævnte er områdets ejer.

I ansøgningen anføres:

Kort om udstillingen

Med efteråret som begivenhed og tidslighed præsenterer Museet for Samtidskunst udstillingen "I mørke beder vi solen huske os" ved Sct. Hans Have i Roskilde i perioden 24. august – 21. december 2024.

Efteråret er forvandlingens tid: Træerne suger næringsstoffer til sig og dets blade ændrer farve. Naturen er i en overgangstilstand og gør klar til vinteren. Således sker der også en forvandling i udstillingen, når værkerne i løbet af udstillingsperiode, i takt med dagene løbende bliver koldere og kortere, også vil forandres.

Udstillingen præsenterer værker af anerkendte danske og internationale kunstnere og kunstnergrupper.

Fælles for udstillingens værker er et fokus på menneske og natur som forbundne med reference til større teoretiske og aktivistiske perspektiver som klimakrise, økofeminisme og dekolonialisme, der siden 1970'erne har været belyst i kunsten.

Da Sct. Hans Have blev grundlagt i 1816 var det i forbindelse med etableringen af hospitalet, og stedet fungerede dengang som fødevareforsyning samt beskæftigelsesterapi for patienterne. I dag er haverne drevet af den socialøkonomiske Fonden Sct. Hans Have, hvis formål er at fremme mental sundhed gennem natur. Udstillingen vil derfor med Sct. Hans Have og efteråret som ramme belyses disse emner ud fra ideen om menneskets relation til naturen som gensidig rekreativ: Hvordan kan vi reparere vores forhold til naturen og os selv?

I forbindelse med udstillingen udvikler museet også et omfattende event og aktivitetsprogram, hvor vi bl.a. planlægger aktiviteter, hvor publikum er med til at vedligeholde udstillingen.

Udstillingen er offentlig tilgængelig og gratis at besøge.

Udstillingen omfatter følgende værker (illustrationerne viser eksempler fra tidligere installationer):

Værk 1- *Grødegejster, agerånder (2022) Flettede strå, varierende størrelser. Placeres delvist indendørs, på bygnings facade og fæstet i træer i området.*

Værk 2 – *Konstruktion - Drying Temple (2024)- Trækonstruktion, bommuldstof, reb/snor, metal fæstninger og tørrede medicinske planter fra Lokalområdet, 1036 x 495 x 375 cm*

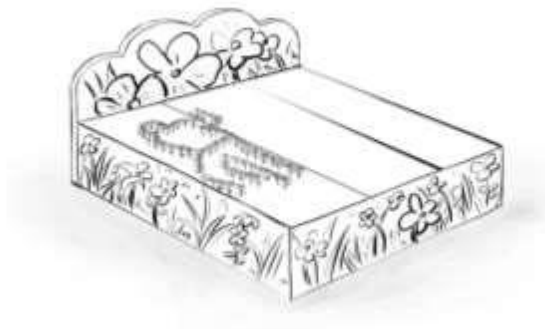
Værk 3 - *Mirakel (efter Josef Frank), 2017. Skulptur skabt ved klipping/slåning af græsset, ca. 20 x 20m*

Værk 4 - *Isolation (the Humble Administrator's Garden), 2021*
Skulptur i mycelium komposit og forstærket beton, 70 x 43 x 43 cm- Mindre nedbrydelig skulptur – Skovhaven

Værk 5 - *Rest (2024) Senge installation, jord, planter og blomster fra lokalområdet, 200 x 180 x 100 cm. Seng på Kirkegården med planter mv.*

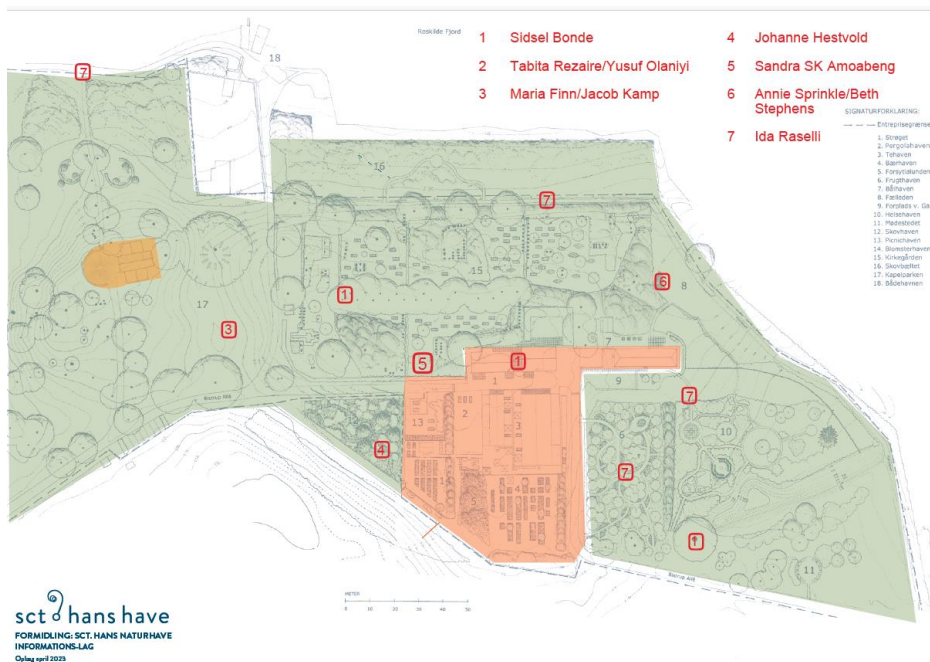

Værk 6 - *Forest as Lover, 2024 - 3 lydværker, installeret på 3 kanaler á ca. 1:30 - 3 min varighed hver. Beskrivelse: På det bladformede plateau ud til fjorden (se kort 1) er der placeret tre forskellige lydværker.*

Værk 7 - *Lerafstøbninger, hver ca. 20 x 15 cm. Beskrivelse: Dette helt nye værk af Ida Raselli består af mindre formationer af lerafstøbninger, der skånsomt graves ned i de allerede eksisterende stisystemer flere forskellige steder i Sct. Hans Have*

Placering af værkerne i området

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV.

Det nærmeste Natura 2000-område 136 – Roskilde Fjord - omfatter kysten ud for værket opstilling. Når der henses til det ansøgte karakter og dets placering er det Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke kan påvirke Natura 2000-området, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering. Det vurderes endvidere, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæg-

gelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV, idet Kystdirektoratet vurderer, at lokaliteten ikke er et potentielt levested for bilag IV-arter.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Kystdirektoratet har behandlet ansøgningen som et samlet projekt, hvorfor der ikke nærmere er redegjort for, om enkelte af værkerne i princippet ikke er dispensationskrævende.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Kunstværker, særligt med hensigt på formidling af historiske sammenhænge ol., kan efter Kystdirektoratets vurdering falde ind under denne type sager. Praksis for opstilling af kunstværker er dog restriktiv, idet værkernes budskab ofte kan formidles med en placering uden for strandbeskyttelseslinjen.

Sct. Hans Have er i dag – ud over stedets funktioner som café og gartneri mv. - også et parklignende område, der har undergået en forvandling fra tiden hvor området fungerede under det psykiatriske hospital. Denne udvikling indgår i værkets relation til området. Hertil kommer, at området allerede er præget af mindre anlæg og installationer, hvorved hovedparten af de ansøgte værker ikke vil medføre nogen mærkbar ændring i området.

Dette forhold vil efter Kystdirektoratets vurdering kunne begrunde en dispensation til en midlertidig opstilling som ansøgt, idet direktoratet endvidere lægger vægt på, at en dispensation ikke vil medføre en uønsket præcedens på grund af de særlige omstændigheder herfor.

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til en midlertidig opstilling som ansøgt.

Med venlig hilsen

Jan Kofod Winther
Specialkonsulent
jkw@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Afgørelsen er også sendt til:

- Roskilde kommune, kommunen@roskilde.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Roskilde, roskilde@dn.dk
- Friluftsrådet centralt; fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Roskilde, roskilde@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Roskilde, roskilde@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Nationalpark Skjoldungernes land, npskjold@danmarksnationalparker.dk

kommunen@roskilde.dk; dn@dn.dk; roskilde@dn.dk; fr@friluftsradet.dk;
roskilde@friluftsradet.dk; natur@dof.dk; dof@dof.dk; roskilde@dof.dk;
oestkredsen@botaniskforening.dk; miljo@kano-kajak.dk; sager@jaegerne.dk;
npskjold@danmarksnationalparker.dk; marievc@samtidskunst.dk;

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

---

² Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.